

1 Postojanje platnog naloga

U poglavlju 37. – „Postupci izvršenja” Zakona o parničnom postupku (Službeni list br. 59 od 20. srpnja 2007., stupio na snagu 1. ožujka 2008., zadnje izmijenjen u Službenom listu br. 86/2017) propisan je pojednostavnjeni postupak kojim podnositelj zahtjeva može ostvariti povrat potraživanja u slučajevima u kojima tuženik vjerojatno neće osporiti potraživanje.

1.1 Područje primjene postupka

1.1.1 Koje su vrste potraživanja prihvatljive (npr. samo novčana potraživanja, samo ugovorna potraživanja itd.)?

Vjerovnik može zatražiti izdavanje naloga za izvršenje na temelju članka 410. Zakona o parničnom postupku za sljedeća potraživanja:

novčana potraživanja ili potraživanja za zamjenjive stvari ako je za predmetno potraživanje nadležan okružni sud, prijenos pokretne imovine koju je dužnik primio s obvezom njezina povrata ili založene imovine odnosno imovine koju je dužnik prenio s obvezom predaje posjeda ako je za predmetno potraživanje nadležan okružni sud.

Zahtjev mora biti u skladu s uvjetima iz članka 127. stavaka 1. i 3. i članka 128. stavaka 1. i 2. Zakona o parničnom postupku te se mora navesti bankovni račun ili drugi način plaćanja.

Osim toga, člankom 417. Zakona o parničnom postupku izričito je propisano da podnositelj zahtjeva može isto tako zatražiti izdavanje naloga za izvršenje ako se potraživanje, bez obzira na iznos, odnosi na:

upravni akt kojim se priznavanje izvršenja povjerava građanskim sudovima,

dokument ili financijski izvještaj u kojima su utvrđena potraživanja državnih institucija, općina ili banaka,

javnobilježničku ispravu, nagodbu ili drugu vrstu ugovora s javnobilježničkom ovjerom potpisa koji se odnose na u njima sadržane obveze u pogledu plaćanja novca ili drugih zamjenjivih stvari, kao i obveze prijenosa određene imovine,

izvadak iz upisnika založnih prava za registrirane vrijednosne papire i pokretanje izvršenja u slučaju prijenosa založene imovine,

izvadak iz upisnika založnih prava za registrirane ugovore o prodaji uz obročnu otplatu ili ugovor o zakupu u slučaju povrata prodane ili zakupljene imovine,

ugovor o zalogu ili hipoteci u skladu s člankom 160. i člankom 173. stavkom 3. Zakona o obveznim odnosima i ugovorima,

valjanu ispravu za određivanje privatnih, državnih ili općinskih potraživanja kad se izvršenje provodi u skladu s postupkom iz Zakona o parničnom postupku, obavijest o nedostatku,

zadužnicu, mjenicu ili jednakovrijedan vrijednosni papir, kao i obveznice ili povezane kupone.

Ako je zahtjevu priložen dokument iz članka 417. Zakona o parničnom postupku na koji se potraživanje odnosi, vjerovnik od suda može zatražiti da naloži trenutno izvršenje i izda rješenje o ovrsi.

1.1.2 Postoji li gornja granica vrijednosti potraživanja?

Ako se potraživanje temelji na nekoj od isprava iz članka 417. Zakona o parničnom postupku, ne postoji gornja granica vrijednosti.

U skladu s preostalim odredbama o novčanim potraživanjima, potraživanjima za zamjenjive stvari ili prijenosu pokretne imovine, nalog za izvršenje može se izdati samo ako je za potraživanje nadležan okružni sud. Okružni sud odgovoran je za potraživanja u građanskim i trgovačkim stvarima u vrijednosti do 25 000 BNG te za sva potraživanja za naknade za uzdržavanje, radne sporove i potraživanja od obavijesti o nedostatku.

1.1.3 Je li uporaba tog postupka obvezna ili ne?

Primjena postupka nije obavezna. Čak i ako su ispunjeni preduvjeti za izdavanje naloga za izvršenje, podnositelj zahtjeva nije obavezan odabrati taj postupak obrane, već može podnijeti zahtjev u skladu s općim postupkom za potraživanja.

1.1.4 Je li postupak dostupan ako tuženik živi u drugoj državi članici ili u trećoj zemlji?

Nalog za izvršenje ne izdaje se ako dužnik nema stalnu adresu i uobičajeno boravište ili sjedište i mjesto poslovanja na državnom području Republike Bugarske.

1.2 Nadležni sud

Zahtjev se podnosi okružnom sudu u mjestu u kojem se nalazi stalna adresa ili sjedište dužnika, a sud u roku od tri dana mora odlučiti o svojoj mjesnoj nadležnosti. Ako se oglasi nenadležnim, upućuje predmet nadležnom sudu.

1.3 Formalni zahtjevi

1.3.1 Je li uporaba standardiziranog obrasca obvezna? (Ako jest, gdje se može dobiti taj obrazac?)

Obvezno je upotrebljavati obrasce zahtjeva koje je odobrilo Ministarstvo pravosuđa. Zahtjevi čine prilog Pravilniku br. 6 od 20. veljače 2008. o odobrenju obrazaca naloga za izvršenje, zahtjeva za izdavanje naloga za izvršenje i ostalih dokumenata povezanih s postupkom u pogledu platnog naloga, koji je izdalo Ministarstvo pravosuđa (članak 425. Zakona o parničnom postupku).

1.3.2 Mora li me odvjetnik obvezno zastupati?

Nije obvezno.

1.3.3 Koliko detaljno moram obrazložiti potraživanje?

U zahtjevu se moraju navesti okolnosti na kojima se temelji potraživanje te bit zahtjeva.

1.3.4 Je li nužno predočiti pisani dokaz predmetnog potraživanja? Ako jest, koji se dokumenti prihvaćaju kao dokaz?

Na temelju članka 410. Zakona o parničnom postupku zahtjevu nije potrebno priložiti nikakve dokaze radi utvrđivanja potraživanja. Podnositelj zahtjeva može priložiti takve dokaze, ali to nije obavezan učiniti jer je svrha postupka provjeriti samo je li potraživanje upitno. Za podnositelja zahtjeva dostatna je potvrda da njegovo potraživanje postoji. Ako dužnik ospori izvršenje, provjera postojanja potraživanja provodi se u okviru postupka za potraživanje. Ako zahtjev podnosi opunomoćenik, zahtjevu je potrebno priložiti punomoć te, prema potrebi, dokaz o plaćenim sudskim pristojbama i pravnim troškovima.

1.4 Odbacivanje zahtjeva

Zahtjev za izdavanje naloga za izvršenje na temelju članka 410. Zakona o parničnom postupku odbija se u sljedećim slučajevima:

ako potraživanje ne ispunjava uvjete članka 410. Zakona o parničnom postupku, odnosno ne odnosi se na isplatu novca ili drugih zamjenjivih stvari u iznosu do 25 000 BGN odnosno pokretnu imovinu kategorije iz članka 410. stavka 1. točke 2. Zakona o parničnom postupku; isto tako, ako zahtjev ne ispunjava

uvjete pravilnosti, zahtjev ne samo da se ne pokreće, već se izravno odbija. Samo u iznimnim slučajevima, ako podnositelj zahtjeva nije upotrijebio odobreni obrazac zahtjeva ili je upotrijebio neispravan obrazac, sud podnositelju zahtjeva upućuje da otkloni tu nepravilnost te predmetnoj obavijesti prilaže odgovarajući obrazac (članak 425. stavak 2. Zakona o parničnom postupku), ako potraživanje nije u skladu sa zakonom ili moralnim načelima, ako dužnik nema stalnu adresu ili sjedište na državnom području Republike Bugarske ili ako nema uobičajeno boravište ili mjesto poslovanja na državnom području Republike Bugarske.

1.5 Žalba

Stranke ne mogu uložiti žalbu na nalog za izvršenje, osim u pogledu dijela koji se odnosi na troškove. Podnositelj zahtjeva nadležnom regionalnom sudu može uložiti privatnu žalbu u pogledu naloga kojim se u cijelosti ili djelomično odbija zahtjev i za tu se žalbu ne dostavlja preslika dokaza o dostavi. Žalbu je moguće uložiti i na nalog za trenutno izvršenje koji sud izdaje u slučajevima u kojima je dokument podnesen u skladu s člankom 417. Zakona o parničnom postupku. Privatna žalba na nalog za trenutno izvršenje mora se dostaviti zajedno s prigovorom na izdani nalog za izvršenje te se može temeljiti samo na razmatranjima iz akata na temelju članka 417. Zakona o parničnom postupku.

1.6 Prigovor

Nakon što dužnik zaprimi nalog za izvršenje može uložiti pisani prigovor na cijeli nalog ili njegov dio u roku od dva tjedna. Za to nije potrebno obrazloženje osim u slučajevima iz članka 414.a Zakona o parničnom postupku:

ispunio je svoju obvezu

nije snosio nikakve troškove jer njegovo postupanje nije osnova za prijavu potraživanja. U tim slučajevima prigovor se mora poslati podnositelju zahtjeva na očitovanje u roku od tri dana. Ako se podnositelj zahtjeva ne očituje, sud poništava platni nalog u cijelosti ili djelomično, uključujući dio koji se odnosi na troškove. Ako je na temelju naloga za izvršenje izdano rješenje o ovrsi, i ono će biti poništeno u skladu s člankom 208. Zakona o parničnom postupku.

1.7 Učinak prigovora

Ako dužnik pravodobno uložiti prigovor, kad je nalog za izvršenje dostavljen prema uvjetima iz članka 47. stavka 5. Zakona o parničnom postupku (isticanjem obavijesti na adresi) i kad je sud odbio izdati nalog za izvršenje, sud podnositelju zahtjeva upućuje da može pokrenuti postupak za utvrđivanje potraživanja u roku od jednog mjeseca uz plaćanje državnih biljega te nalaže obustavu izvršenja ako je izdano rješenje o ovrsi na temelju članka 418. Zakona o parničnom postupku. Ako podnositelj zahtjeva ne dostavi dokaze o tome da je deklaratorni postupak pokrenuo u navedenom roku, sud poništava platni nalog, u cijelosti ili u dijelu za koji nije postojalo potraživanje.

1.8 Učinak izostanka prigovora

1.8.1 Što je potrebno učiniti kako bi se dobila izvršiva odluka?

U skladu s člankom 416. Zakona o parničnom postupku, ako prigovor nije pravodobno uložen ili je povučen, nalog za izvršenje stupa na snagu te na temelju njega sud izdaje rješenje o ovrsi, koje će na odgovarajući način biti naznačeno na nalogu.

1.8.2 Je li ta odluka konačna ili se tuženik još može žaliti na nju?

Dužnik kojem nije omogućeno da ospori potraživanje može u roku od jednog mjeseca od dana kada je doznao za nalog za izvršenje podnijeti prigovor žalbenom sudu ako:

platni nalog nije uredno dostavljen,

nalog za izvršenje nije dostavljen dužniku osobno i na dan njegove dostave on nije imao uobičajeno boravište u Bugarskoj,

dužnik nije mogao biti pravodobno obaviješten o dostavi naloga za izvršenje zbog posebnih nepredviđenih okolnosti,

dužnik nije mogao uložiti prigovor zbog posebnih nepredviđenih okolnosti koje nije mogao prevladati.

Ulaganjem tog prigovora ne obustavlja se izvršenje naloga, ali sud može obustaviti njegovo izvršenje na zahtjev dužnika i to nakon što on dostavi odgovarajući vrijednosni papir (članak 423. stavak 2. Zakona o parničnom postupku).

Sud prihvaća prigovor ako utvrdi postojanje prethodno navedenih preduvjeta. Ako žalbeni sud prihvati prigovor zbog toga što dužnik nema stalnu adresu ili sjedište na državnom području Republike Bugarske ili zbog toga što nema uobičajeno boravište ili mjesto poslovanja na državnom području Republike Bugarske, on službeno poništava nalog za izvršenje i povezano rješenje o ovrsi. U protivnome, ako žalbeni sud prihvati prigovor, on obustavlja izvršenje izdanog naloga i vraća predmet okružnom sudu te podnositelju zahtjeva daje uputu da može pokrenuti postupak za izvršenje potraživanja u roku od jednog mjeseca ako plati preostali iznos sudskih pristojba (članak 423. stavak 3. Zakona o parničnom postupku).

Osim toga, dužnik u okviru postupka za potraživanje može osporiti potraživanje za koje je izdan nalog za izvršenje ako se utvrdi postojanje novih činjenica ili novih pisanih dokaza od ključne važnosti za predmet za koje nije mogao znati tijekom razdoblja za podnošenje prigovora odnosno koje nije mogao pribaviti u tom roku. Postupak se može pokrenuti u roku od tri mjeseca od dana kad je dužnik saznao za postojanje nove okolnosti ili od datuma kad je mogao pribaviti nove pisane dokaze, ali najkasnije jednu godinu od isteka razdoblja za obvezan povrat potraživanja (članak 424. Zakona o parničnom postupku).

Posljednji put ažurirano: 18/08/2021

Verziju ove stranice na nacionalnom jeziku održava odgovarajuća kontaktna točka EJNI-a. Prijevođe je napravila služba Europske komisije. Moguće promjene u originalu koje su unijela nadležna nacionalna tijela možda još nisu vidljive u drugim jezičnim verzijama. Europska pravosudna mreža i Europska komisija ne preuzimaju nikakvu odgovornost u pogledu informacija ili podataka sadržanih ili navedenih u ovom dokumentu. Pogledajte pravnu obavijest kako biste vidjeli propise o autorskim pravima države članice odgovorne za ovu stranicu.